

INDRE ØSTFOLD
KOMMUNE
- på kornet

Årsplan 2021

Symra barnehage

Innhold

Om barnehagen.....	3
Kontaktinformasjon.....	3
Verdisyn, visjon og mål.....	3
Fokusområdet dette året	5
Bærekraftig utvikling	5
Livsmestring og helse	5
Omsorg	6
Lek	6
Læring.....	7
Vennskap og fellesskap	7
Kommunikasjon og språk	7
Medvirkning og Danning	8
Samarbeid med foresatte.....	8
Overgang fra hjem til barnehage	9
Overganger innad i barnehagen.....	9
Overgang fra barnehage til skole	10
Dokumentasjon og vurdering av pedagogisk arbeid.....	11
Progresjon	11
Digital praksis	11
Viktige datoer dette året (oppdateres underveis)	12

Fastsatt av samarbeidsutvalget 8.mars 2021

Om barnehagen

Symra barnehage er kommunal og har fire avdelinger; Askeladden, Tyrihans, Veslefrikk og Tommeliten.

Vi har 54 plasser for barn fra 0-6 år.

- ✓ Barnehagen er **tobakksfri**, det vil si at ingen ansatte røyker eller snuser i arbeidstiden.
- ✓ I 2016 ble barnehagen godkjent som en **Helsefremmende barnehage** av Østfold Fylke. Vi hadde da deltatt i et prosjekt som hadde tre hoveddeler; kosthold, fysisk helse og psykisk helse.
- ✓ Alle ansatte har deltatt i Cos-kurs. COS betyr Circle of security. Flere pedagoger har også blitt sertifiserte kursledere. Det vil si at vi har god kunnskap om «trygghetssirkelen» og begrepene knyttet til den.
- ✓ Barnehagen har sentrumsnær beliggenhet samtidig som det er kort vei til turområder og skog. Vi har en «egen» plass i skogen med en grillhytte.
- ✓ I Indre Østfold kommune har vi et tverrfaglig samarbeid med barnevern, helsestasjon, Pedagogisk Psykologisk Tjeneste (PPT), Barne- og ungdomspsykiatri (BUP), og Fysio /ergo- terapiavdelingen.

Kontaktinformasjon

Symra barnehage	Kontaktinfo:
Styrer	Navn: Anna Halvorsrud Tlf: 41650495
Askeladden	Tlf: 400 21 395
Tyrihans	Tlf: 400 21 225
Tommeliten	Tlf: 400 22 102
Veslefrikk	Tlf: 474 82 086

Verdisyn, visjon og mål

Barnehagen skal ivareta barnas behov for omsorg og lek samt fremme læring og danning.

Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset det enkelte barn og barnegruppen.

Barnets beste skal alltid være et overordnet mål.

Årsplanen skal beskrive hvordan vi skal oppfylle Rammeplanen og nå målene for Indre Østfold sine barnehager. Grunnleggende verdier for å nå målet er raushet, tillit, mot og likeverd.

Mål:

- Sørge for at barn opplever inkluderende fellesskap som fremmer helse, trygghet, trivsel og læring.
- Sørge for at barn og familier som trenger ekstra bistand får dette tidligst mulig, slik at de blir i stand til å mestre livet mest mulig på egenhånd.

Visjon:

- Jeg har tro på deg.
- Jeg har tid til deg.
- Sammen skaper vi mulighetene.

For Indre Østfold kommunes barnehager betyr dette:

Verdisyn: Vårt verdisyn er at alle mennesker er unike og forskjellige. Vi fremmer begreper som raushet, tillit, mot og likeverd. Vår grunnholdning er at alle mennesker er likeverdige.

Barnesyn: Vårt barnesyn bærer preg av at vi tror på det kompetente barnet. Vi har tro på barnet, vi har tid til barnet og sammen med barnet skaper vi mulighetene. Barn har en iboende kraft til å utforske verden og er aktive deltagende aktører i sitt eget liv. Vi ser på barnet som subjekt, hvor hvert barn er særegent og unikt. Vi ser på barn som aktive deltagende aktører i sitt eget liv. Barndommen er et værested, noe som skjer her og nå. Den er ikke et venterom på vei til det voksne livet.

Læringssyn: Vårt læringssyn er preget av et sosiokulturelt syn hvor vi tror barn lærer best gjennom interaksjon og samhandling med omgivelsene. Barna lærer gjennom å bruke kroppen og alle sansene sine, og læring skjer i alle typer aktiviteter og samspill. Det fysiske miljøet, organisering av dagen, og aktiviteter i barnehagen har betydning for hva og hvordan barn lærer. Kunnskap er ikke noe som overføres, men som skapes gjennom dialog og fortolkning. Hva barnet lærer avhenger av de ansattes evne til å møte barna der de er. De ansatte tar utgangspunkt i barns interesser, og ser på barn som aktive medskapere av kunnskap.

Fokusområdet dette året

Det er syv fagområder i barnehagen som tar utgangspunkt i barnas interesser i barnehagealder. Det er:

- Kommunikasjon, språk og tekst.
- Kropp, bevegelse, mat og helse.
- Kunst, kultur og kreativitet.
- Natur, miljø og teknologi.
- Antall, rom og form.
- Etikk, religion og filosofi.
- Nærmiljø og samfunn.

Barnehagen skal se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en del av barnehagens innhold. Disse syv fagområdene skal prege arbeidet vårt gjennom hele året, men vi har spesielt fokus på ulike områder til ulike tider. Når vi jobber med et tema, er det naturlig å komme inn på mange ulike fagområder.

Personalet skal ta i bruk varierte arbeidsmåter, og de skal tilpasses enkeltbarn, barnegruppen og lokalmiljøet. Valg av arbeidsmåter gir muligheter for å gjøre barnehagens innhold spennende og variert. Arbeidsmåtene kan bidra til å skape engasjement, interesse og motivasjon og gir muligheter for å tilføre nye erfaringer og opplevelser i barnehagen. (*Rammeplanen s. 43*)

Dette året skal vi ha spesielt fokus på:

- Kommunikasjon, språk og tekst
- Kropp, bevegelse, mat og helse

Bærekraftig utvikling

Barna skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Bærekraftig utvikling omfatter natur, økonomi og sosiale forhold og er en forutsetning for å ta vare på livet på jorden slik vi kjenner det. Barnehagen har derfor en viktig oppgave i å fremme verdier, holdninger og praksis for mer bærekraftige samfunn. (*Rammeplan s. 10*)

Dette betyr det for oss og slik jobber vi:

- Personalet skal sørge for at barna får gode naturopplevelser og at de kan oppleve tilhørighet til naturen
- Personalet sørger for at barna skal lære seg å ta vare på naturen

Livsmestring og helse

Barnas psykiske og fysiske helse skal fremmes i barnehagen. Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing. Barnehagen skal være en arena for daglig fysisk aktivitet og samtidig gi rom for hvile. Barnehagen skal bidra til at barna utvikler matglede og sunne helsevaner. (*Rammeplanen s. 11*)

Dette betyr det for oss og slik jobber vi:

Mat og måltider

- Måltidene skal være godt planlagte, barna skal oppleve hygge, gode samtaler og trygghet
- Personalet har fokus på smaksopplevelser og det å oppleve glede ved å spise.

Fysisk aktivitet

- Mestringsfølelse er viktig for alle barn uansett alder og nettopp gjennom å nå nye fysiske mål opplever barn dette. Det handler om hverdagslige ting som "å kle på seg selv", eller mer utfordrende aktivitet som "å nå toppen av et tre". Gjennom fysisk aktivitet kjenner barna på den gode følelsen, derfor er det viktig at de voksne er med på "å heie" barna frem, gi de riktige utfordringer og "pushe" de når det trengs - følelsen av å nå et nytt fysisk mål er fantastisk. "Se jeg klarte det!" Det å bevege seg skal oppleves som glede; bevegelsesglede.

Psykisk helse

- Alle barn skal kjenne at "jeg er god nok som jeg er"
- Personalet gir barna mulighet til å gjenkjenne følelser og å kunne sette ord på følelser
- Personalet deltar i nettbasert kurs «Barnehagemiljø og krenkelses»

Gjennom de tre semestrene kurset varer, strekker personalet i barnehagen seg mot følgende optimale, kollektive tilstand:

I vår barnehage arbeider vi kontinuerlig og systematisk med å fremme et trygt og inkluderende barnehagemiljø, og med å oppdage, undersøke og forebygge alle former for krenkelses. Vi stopper krenkelses og følger opp med egnede tiltak helt til barna opplever at de har et trygt og inkluderende miljø.

Omsorg

I barnehagen skal alle barna oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for. Barnehagen skal aktivt legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet og mellom barna, som grunnlag for trivsel, glede og mestring. (*Rammeplanen s. 19*)

Dette betyr det for oss og slik jobber vi:

- Personalet skal være klare og tydelige; **Alltid større, sterkere, klokere og gode** (jfr. trygghetssirkelen)
- Personalet skal skape forutsigbarhet og gode rutiner
- Være observante og nærværende og møte barna med varme

Lek

Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes.

Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek – alene og sammen med andre. (*Rammeplanen s. 20*)

Dette betyr det for oss og slik jobber vi:

- Personalet lager gode lekemiljøer inne og ute
- Personalet lar leken vare, vi tenker oss om før vi avbryter lek
- Personalet er lekne sammen med barn

Læring

I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barnehagen skal bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i egen og andres læring. (*Rammeplanen s. 22*)

Dette betyr det for oss og slik jobber vi:

- Personalet skal være lydhøre og oppmerksomme og følge opp barnas interesser, innspill, engasjement og nysgjerrighet.
- Personalet skal være nysgjerrige, utforskende og undrende sammen med barna.
- Personalet skal la barna få bruke og sanse med hele kroppen – ta, føle, se, lukte og smake.

Vennskap og fellesskap

I barnehagen skal alle barn kunne erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og å være i positivt samspill med barn og voksne. Barnehagen skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap. (*Rammeplanen s. 22 - 23*)

Dette betyr det for oss og slik jobber vi:

- Personalet skal støtte barna i å sette egne grenser, respektere andres grenser og finne løsninger i konfliktsituasjoner
- Personalet skal støtte barnas initiativ til samspill og bidra til at alle kan få leke med andre, oppleve vennskap og lære å beholde venner

Kommunikasjon og språk

Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og helhetlig språkutvikling. (*Rammeplanen s. 23*)

Dette betyr det for oss og slik jobber vi:

- Personalet skaper et variert språkmiljø
- Personalet bruker bøker
- Personalet leser for barn og barna får være delaktige i samtale
- Personalet gir rom for undring og den gode samtalen
- Personalet bruker mye rim, regler og sanger

- I flere år har vi samarbeidet med Mysen bibliotek om utlån av bøker fra barnehagen. Biblioteket fyller opp bakkassene våre og vi bruker bøkene her hos oss. Familiene får låne med disse bøkene hjem også. Personalet skal oppfordre foreldre til å låne bøker her eller på biblioteket da det er et viktig bidrag i å gi god språkstimulering og gir barna et forhold til det å se i, bruke bøker og å bli lest for
- Personalet henter inspirasjon og opplegg fra «Språkløyper» og «Snakkepakka»
- Språksprell er et pedagogisk opplegg vi bruker sammen med de eldste barna

Medvirkning og Danning

I barnehagen skal barna få delta i beslutningsprosesser og utvikling av felles innhold. Barna skal støttes i å uttrykke synspunkter og skape mening i den verden de er en del av. Gjennom samspill, dialog, lek og utforskning skal barnehagen bidra til at barna utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse, slik at de kan bidra til endringer. (*Rammeplanen s. 21*)

Dette betyr det for oss og slik jobber vi:

- Personalet jobber med barna i smågrupper - sikrer at alle blir lettere sett og hørt
- Personalet jobber med relasjoner - er lydhøre, undrende og tilstedeværende voksne
- Personalet er bevisst på barnas ulike uttrykksformer og tilrettelegger for medvirkning på måter som er tilpasset barnas alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov.

Samarbeid med foresatte

Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål. Foreldrene og barnehagens personale har et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling. (*Rammeplanen s. 29*)

Dette betyr det for oss og slik jobber vi:

- Vi tilstreber kontinuerlig god kontakt med foreldre/foresatte ved levering og henting, telefon og mail
- Barnehagen tilbyr to foreldresamtaler pr. barnehageår, en vår og en høst
- Foreldrene kan be om flere samtaler om det er ønskelig
- Det avholdes et felles foreldremøte i september

Alle foreldrene defineres i Lov om Barnehager som «foreldrerådet». Det velges hver høst et arbeidsutvalg (FAU) med to foreldre fra hver avdeling.

I barnehagens samarbeidsutvalg (SU) sitter to valgte representanter fra foreldrene og to fra de ansatte.

Overgang fra hjem til barnehage

Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære. (*Rammeplanen s. 33*)

Dette betyr det for oss og slik jobber vi:

Både barn og foreldre skal oppleve barnehagen som et trygt og godt sted.

Vi har faste rutiner for tilvenning. Slik sikrer vi god informasjon og samtidig lærer vi barnet å kjenne så godt som mulig. Foreldrene er våre viktigste samarbeidspartnere og vi må bruke tilvenningsperioden best mulig.

Et velkomstbrev sendes ut når ny plass er tildelt og vi tar imot foreldre og barn til et kort besøk med omvisning og litt informasjon. Foreldrene har ofte spørsmål og det er en fin måte å starte bekjentskapet på. Det blir gjort avtale om oppstart, plan for tilvenningen og en «bli-kjent-samtale».

Vi bruker ofte begrepet «tilvenning» når barn skal begynne i barnehagen. Vi kan se på perioden som noe barn (og foreldrene) skal vennest til. De seneste årene har det blitt satt søkelys på den **tilknytningsprosessen** som skjer mellom ansatte og barn. Samtidig skal det skje en *atskillete mellom foreldre og barn*.

Barnehagens ansatte har et profesjonelt ansvar for å knytte relasjonen med barna.

Temaet om atskillelsen og de følelsene som oppstår skal også snakkes om og tas hensyn til.

Foreldre må sette av god tid til å være sammen med barnet de første dagene. Det er via foreldrene personalet kan lære barnet best å kjenne. Foreldrene er vanligvis sammen med barnet på avdelingen de to første dagene og så avtales måten de skal «trekke seg ut» på underveis. Det er viktig å behandle foreldre og barn individuelt. Det er veldig ulikt hvor lang tid det tar å bli trygg.

Når flere små barn begynner samtidig, passer vi på at de ikke introduseres for flere enn de som jobber på avdelingen. Avdelingene passer også på at barna blir best kjent med en eller to i personalet først. Det er viktig at de ikke skal forholde seg til for mange til å begynne med.

Overganger innad i barnehagen

Overganger skjer også innad i barnehagen. Personalet skal sørge for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barna og personalet når de bytter barnegruppe. (*Rammeplanen s. 33*)

Dette betyr det for oss og slik jobber vi:

- Personalet etablerer relasjoner med “de nye” barna – skape kontakt, besøke “barnas” avdeling ute og inne
- Personalet skaper gode møteplasser (lek, aktiviteter, måltider, samlinger, utetid) i mai og juni i overgangen mellom gammel og ny avdeling for “nye” og gamle barn
- Personalet inviterer “nye” foreldre inn på avdelingen for å slå av en prat, gi/få informasjon, se og bli kjent

Når barn bytter avdeling, har vi også rutiner. De ansatte har et ansvar for å etablere relasjoner til de «nye» barna over litt tid. Barna følges på besøk til den nye avdelingen samtidig som vi og foreldrene

på best mulig måte forbereder dem i tiden før de skal begynne. Trygghet og god informasjon mellom ansatte på avdelingene og foreldrene er viktig å få til.

OVERGANGER-BYTTE AKTIVITET

I løpet av en dag er det mange bytter av aktivitet. Når en hel avdeling skal avslutte lek og så forberede seg til å spise mat sammen, krever det god organisering for at det ikke skal bli kaotisk. Vi har **individuelle overganger** som for eksempel å komme til barnehagen, avskjed med foreldre, å reise hjem, måltid og å gå på do.

- **Kollektive overganger** gjelder når en større gruppe skal skifte aktivitet. Vi planlegger overganger og de skal evalueres fortløpende

Overgang fra barnehage til skole

Barnehagen skal legge til rette for at de eldste barna har med seg erfaringer, kunnskaper og ferdigheter som gir dem et godt grunnlag og motivasjon for å begynne på skolen. Barnehagen skal bidra til at barna kan avslutte barnehagetiden på en god måte og møte skolen med nysgjerrighet og tro på egne evner. (*Rammeplanen s. 33 - 34*)

Dette betyr det for oss og slik jobber vi:

Rutiner er utarbeidet i kommunen for hvordan de eldste barna og deres foreldre skal få en god overgang fra barnehage til skole og SFO.

Det må legges til rette for at barn kan ta avskjed med barnehagen på en god måte, glede seg til å begynne på skolen og oppleve at det er en sammenheng mellom barnehage og skole/SFO.

Følgende skal vektlegges det siste året i barnehagen:

- Gi barna et godt grunnlag i språklig og sosial kompetanse.
- Gi barna erfaringer med sanger, rim, regler og bøker.
- Gi barna erfaring med mengder, tall og bokstaver.
- Gi barna god tid til friluftsliv og lærende lek ute og inne.
- Utvikle selvstendighet.
- Øve på å motta beskjeder.

Målsetningen for arbeidet er at barna skal:

- Glede seg til å begynne på skolen.
- Ha tro på seg selv og egne evner.
- Vise innlevelse i andres følelser og tanker.
- Vite hva det vil si å være en god venn.
- Mestre samspill med andre på en god måte.
- Delta i et fellesskap.

På foreldresamtalene får foreldrene til de eldste barna informasjon om barnehagens opplegg for skolestarterne. De blir også kjent med skolens rutiner våren før skolestart.

- På forsommeren pleier skolebarna å overnatte i barnehagen en natt. Dette syns barna er veldig spennende, og noe de ofte ser fram til et helt år. Vi håper vi får det til i 2021 også

Dokumentasjon og vurdering av pedagogisk arbeid

Barnehagen skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Hovedformålet med vurderingsarbeidet er å sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. Dokumentasjon av personalets arbeid synliggjør hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen. (*Rammeplanen s. 38 - 39*)

Dette betyr det for oss og slik jobber vi:

- Vi bruker bilder som en måte å dokumentere på
- Barna skal være med å evaluere noen aktiviteter og få gi uttrykk for hvordan de har det

Progresjon

Progresjon i barnehagen innebærer at alle barna skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang. Alle barn skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter. Personalet skal utvide og bygge videre på barnas interesser og gi barna varierte erfaringer og opplevelser. Barnehagen skal legge til rette for progresjon gjennom valg av pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av fysisk miljø. Barn skal få utfordringer tilpasset sine erfaringer, interesser, kunnskaper og ferdigheter. (*Rammeplanen s. 44*)

Dette betyr det for oss og slik jobber vi:

- Personalet skal oppdage, følge opp og utvide det barna allerede er opptatt av

Digital praksis

Barnehagens digitale praksis skal bidra til barnas lek, kreativitet og læring. Ved bruk av digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet skal dette støtte opp om barns læreprosesser og bidra til å oppfylle rammeplanens føringer for et rikt og allsidig læringsmiljø for alle barn. Ved bruk av digitale verktøy skal personalet være aktive sammen med barna. Samtidig skal digitale verktøy brukes med omhu og ikke dominere som arbeidsmåte. Barnehagen skal utøve digital dømmekraft og bidra til at barna utvikler en begynnende etisk forståelse knyttet til digitale medier. (*Rammeplanen s. 44 – 43*)

Dette betyr det for oss og slik jobber vi:

- Personalet skal vurdere relevans og egnethet og delta i barnas mediebruk
- Personalet skal bli kjent med vår digitale skjerm og bruke den til presentasjoner og som supplement i læreprosesser

Viktige datoer dette året (oppdateres underveis)

Fredag 5.februar	Samefolkets dag markeres
Fredag 12.februar	Karneval
Torsdag 9.mars	Barnehagedagen: Klima og miljø
Torsdag 25.mars	Vi markerer «vaffeldagen»
Fredag 23.april	Verdens bokdag
Fredag 14.mai	Planleggingsdag, barnehagen stengt
Tirsdag 7.september	Fotografering v/Grinna (Tilbud om enkeltbilder/gruppebilder)